

İmece Modeli: Eğitimde İşbirliği ve Organizasyon Temelli Model Önerisi

Serpil AKÇINAR¹

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı ortaokul ve lise düzeyinde işbirliğine, ekip çalışmasının kazanımlarına yönelik, etkililiği üzerinde herhangi bir araştırma yapılmamış olan imece modelinin kuramsal çerçevesini oluşturup imece modeli örneği sunmaktır.

Yöntem: İmece modeli işbirliğine dayalı organizasyon dersi olup ortaokul ve lise kademesi için hazırlanmıştır. İmece dersinde öğrenciler sınıf ile birlikte öğretmen rehberliğinde okul içi bir organizasyon gerçekleştirirler. Bu kapsamda öncelikli olarak sunum senaryosunun içeriğindeki etkinlikler ve hazırlık soruları belirlenmiştir.

Uygulama ve Sonuç: Sınıf organizasyon için, görevleri birbirinden farklı ancak birbirleriyle bağlantılı çalışmak durumunda olan dört gruba ayrılır. Sonraki aşamada ise grupların görev yönergeleri ve dereceli puanlama anahtarları yönlendirilmiş buluş ve beyin fırtınası yöntemleri kullanılarak öğretmen rehberliğinde öğrencilerle birlikte hazırlanır. Görevleri birbirinden farklı olan grupların, ortak bir amaç için birbirleriyle koordineli olarak çalıştığı ve sonuçta ürün olarak tek bir hizmetin gerçekleştirildiği modelin en ayırt edici özelliği gruplar arası rekabet yerine; gruplar arası, grup içi, gruplar-öğretmen olmak üzere üç tür işbirliğinin olmasıdır. Grup yönergelerinin öğretmen öğrenci işbirliği ile hazırlanması, öğretmenin danışman rolü, öğretmen öğrenci işbirliğine; her grubun kendi görevlerini yerine getirmesi grup içi işbirliğine; grupların diğer gruplarla birlikte bir organizasyon gerçekleştirmesi gruplar arası işbirliğine imkân sağlamaktadır. Ayrıca görevlerin öğrencilerin öğrenme sürecine dahil edildiği bir senaryo ile verilmesi modelin özelliklerindedir.

Anahtar Kelimeler: İmece, Organizasyon, İşbirliği, Gruplar arası işbirliği.

ABSTRACT

İmece Model: Cooperation and Organization Based Model Proposal in Education

Purpose: The aim of this study is to create the theoretical framework of the imece model, which has no research on its effectiveness, and to present an example of the imece model, which is aimed at cooperation and the gains of teamwork at the secondary and high school levels.

Method: The imece model is a collaborative organization course prepared for secondary and high school levels. In the imece course, students organize an in-school organization together with the class under the guidance of the teacher. In this context, primarily the activities and preparation questions in the content of the presentation scenario were determined.

Application and Result: For organization, the class is divided into four groups, whose duties are different from each other but have to work in conjunction with each other. In the next stage, task instructions and rubrics for the groups are prepared with the students under the guidance of the teacher, using guided discovery and brainstorming methods. The most distinguishing feature of the model, in which groups with different tasks work in coordination with each other for a common goal and as a result, a single service is provided as a product, instead of competition between groups; There are three types of cooperation: inter-group, intra-group, group-teacher. Preparation of group instructions with teacher-student cooperation, the teacher's advisory role, teacher-student cooperation; Each group's ability to fulfill its own duties depends on intra-group cooperation; Groups organizing together with

¹İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Malatya/TÜRKİYE. ORCID: 0000-0001-9454-0582, stimurkaanakcinar@gmail.com

other groups enables inter-group cooperation. In addition, one of the features of the model is that the tasks are given in a scenario in which students are included in the learning process.

Keywords: Collaboration, Organization, Cooperation, Inter-group cooperation.

GİRİŞ

İmece modeli gruplararası, grup içi ve grup öğretmen işbirliğini gerektiren okul içi ve okul dışı diğer dinamiklerin işe koşulabilmesine olanak veren organizasyon temelli bir modeldir. Öğretilmek istenen konunun en etkili şekilde öğrenciye öğretilmesi, kazandırılmak istenen kazanım, beceri ve değerlerin öğrenciye kazandırılmasında; ödevler, etkinlikler vb. araç olarak kullanılmaktadır. Etkili ve kalıcı öğretimin temeli doğru konuda doğru zamanda, doğru teknikleri işe koşabilmektir. Yapılandırmacı yaklaşımla birlikte bazı öğretim yöntem ve teknikleri ağırlıklı olarak kullanılmaya başlanmıştır. İşbirliğine dayalı öğretim teknikleri de yeni müfredat programlarında yer almakta, işbirliğine dayalı yöntem üzerine yapılan araştırmalar bu yöntemin etkililiğini kanıtlamış durumdadır. İngilizce bir kavram olan “cooperative learning” kavramı Türkçe’de “işbirlikli öğrenme” (Açıkgöz,1992; Karaoğlu,1999) “işbirliğine dayalı öğrenme” (Demirel, 2002; Saban, 2002; Sünbül, 1995) ve “kubaşık öğrenme” (Gömlüksiz, 1997; Şimşek, 1994; İflazoğlu, 2003) gibi kavramlarla ifade edilmektedir. Özdemir (2011) işbirlikli öğrenmeyi kültürümüzdeki “imece” anlayışının eğitimde düzenlenerek uygulanmış şekli olarak ifade etmiştir.

İşbirliği önemli yaşam becerilerinden biridir. Evde, okulda, sokakta kısacası her yerde işbirliği gereksinimi duyarız. Çünkü insanlar toplu yaşayan varlıklardır. Bu nedenle her bireyin yeterince işbirliği yapabilme özelliğine sahip olması gerekir (Demirhan, 2008).

İşbirliğine dayalı öğretim öyle düzenlenir ki, gruptaki her üye diğer üyeler başarmadan kendisinin de başaramayacağını (Johnson, Johnson ve Holubec, 1994; Sünbül,1995) ve grup arkadaşlarının öğrenmelerini en üst düzeyde sağlama isteği ve faaliyetlerinin olması gerektiğini bilir (Slavin,1988). Deutch (1949)’a göre işbirlikçi öğrenmede öğrencilerin hedefe erişmeleri arasında olumlu bir bağlılık vardır; kendi öğrenme hedeflerine, sadece öğrenme grubundaki diğer öğrencilerin de hedeflerine ulaşabilirlerse, ulaşabileceklerini kavrarlar. Ancak bu durum grup içi işbirliğini sağlarken gruplar arası rekabet ortamına yol açabilmektedir.

Grup çalışmalarının yapıldığı işbirliğine dayalı öğretim tekniklerinde çoğunlukla grup içi işbirliği ön plana çıkmakta, grup içi işbirliği zaman zaman beraberinde gruplar arası veya grup içi rekabet ortamını doğurmaktadır. Gruplar arası rekabetin olmadığı bazı durumlarda ise tamamen diğer gruplardan kopuk diğerlerinin yaptıklarıyla ilgilenilmeyen durumlar söz

konusu olabilmektedir. Bu tekniklerde yer almayan unsur gruplar arası işbirliğidir (Bilgin ve Gelici 2011). Eğitim ve öğretimin temel amacı bireyleri hayata hazırlamak olduğundan eğitim öğretim süreci içerisinde gruplar arası işbirliğinin öğrenilmesi iş yaşamında ve sosyal hayatta bireylerin yaşamını olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir. Gerek özel sektör gerek devlet kurum ve kuruluşlarında birimlerin kendi içerisindeki işbirliği (grup içi işbirliği) kadar birimler arası işbirliği (gruplar arası işbirliği), tek bir hedefe kenetlenmenin başarı için önemli olacağı düşünülmektedir. Birimler arasındaki çekişme, organize olamama, koordinasyon eksikliği iş ve zaman kaybına, verimin düşmesine, bireylerin mutsuzluğuna neden olabilecektir. Bu nedenle iş eleman alımlardaki formlarda, mülakatlarda bireylerin ekip çalışmasına, takım ruhuna yatkın olup olmadığı değerlendirilmektedir. Grup içi ve gruplar arası işbirliğini okul sıralarında öğrenen bireyler meslek ve sosyal yaşamlarına bu becerilerini uyarlayabileceklerdir. Bu tür çalışmalar için “imece” modeli önemli bir araç hatta bir fırsat olabilir.

İmece dersi kapsamında öğrencinin düzenleyeceği organizasyonlar okulda ve okul dışında zaman ayrılarak üzerinde düşünmeyi ve araştırmayı gerektiren ve sonunda bir ürün, çözüm ya da hizmet elde edilen çalışmalardır. Dolayısıyla öğrencilerin düzenleyecekleri organizasyonlara motive olmaları sağlanmalıdır. Öğrencinin istekliliği eğitim ve öğretimi de etkili kılabilir. Organizasyon görevi verilirken öğrencinin, bu görevi günlük yaşamında nerede kullanacağını ve kendisine ne gibi katkı sağlayacağını bilmesi onun motivasyonunu artırmasına yardımcı olabilir. Bu durum organizasyon ödevleri verilirken öğretmenler tarafından hazırlanan senaryolarla sağlanabilir. Organizasyon görevi senaryoları öğrencilerin aktif katılacağı, onlarda merak ve ilgi uyandıracak etkinlikleri, hazırlık sorularını, örnek olayları, yönergeleri, değerlendirme tablolarını vb. içerecek şekilde hazırlanmalıdır.

İMECE MODELİNİN SÜRECİ

Bütün gurupların aynı çalışmayı yaptığı ödevlerde, guruplar arasında rekabet yoğunluğu yaşanmaktadır. Gurupların konularının farklı olduğu durumlarda ise değerlendirme kriterlerinin aynı olması yine guruplar arasında rekabete neden olabilmektedir. Gurupların görevlerinin ve değerlendirme kriterlerinin birbirinden farklı olduğu ve guruplar arası bağımlılığın sağlandığı bu çalışmada ise gurupların rekabet yoğunluğundan uzaklaşıp ortak bir ürün ortaya koymak için işbirliği içerisinde olmaları amaçlanmıştır. “İmece” olarak adlandırılan modelin süreci sekiz aşamadan oluşmaktadır.

1. Senaryo Oluşturma

Eğitim ve öğretimde kullanılan yöntem, teknik, öğretim süreci ne kadar kaliteli olursa olsun öğrencinin ilgisi, eğitim ve öğretimin başarısı için kritik öneme sahiptir. Görev ve proje ödevlerinde de öğrencilerin ilgilerinin canlı tutulması, motivasyonlarının sağlanması, ödevlerden verim elde edilmesi bakımından önemlidir. Uzun bir çalışma süresi ve emek gerektiren bu çalışmalarda motivasyonun sağlanması bakımından görevlerin bir senaryo çerçevesinde verilmesi uygun görülmüş ve bu çalışmanın örnek organizasyonu olan “*okul içi topaç çevirme turnuvası*” konulu organizasyon görevi için öğrencilerin ilgilerini çekmek, onlarda merak uyandırmak, onları heveslendirmek, problem çözme, yorum yapma, kendini başkasının yerine koyma, iletişim kurma, çok yönlü ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmek, amacıyla bir senaryo hazırlanmıştır. Senaryonun içeriğinde yukarıda belirtilen beceri ve değerlerin kazandırılmasına, grup içi ve gruplar arası işbirliğinin öneminin hissettirilmesine, grupların yönergelerinin ve dereceli puanlama anahtarlarının hazırlanmasına yönelik hazırlık sorularına, görsellere ve etkinliklere yer verilir.

2. Taslak Yönerge ve Dereceli Puanlama Anahtarlarının Hazırlanması

Öğretmen tarafından organizasyon görevinin konusu belirdikten sonra organizasyonun gerçekleştirilebilmesi için yapılması gereken işler belirlenir ve bu işler sınıflandırılarak kaç gruba ihtiyaç olduğu saptanır. Sonuç olarak “*Duyuru, Başvuru, Müsabaka ve Ödül*” grubu olarak dört ayrı görev grubu oluşturulur, grupların görev yönergeleri, dereceli puanlama anahtarları öğretmen tarafından taslak olarak hazırlanır.

3. Öğretmen Öğrenci İşbirliği İle Yönergelerin Oluşturulması

Senaryo ve taslak yönergeler çerçevesinde yönlendirilmiş buluş yöntemleri kullanılarak öğretmen, öğrenci işbirliği ile grupların görev yönergeleri hazırlanır. Yönergeler hazırlanırken öğrencilerden kendilerinin bütün gruplarda görevli olduklarını varsaymaları istenir ve sırasıyla duyuru, başvuru, müsabaka ve ödül grubunda görevliymiş gibi düşünmeleri sağlanarak dört grubun yönergeleri bütün öğrencilerin katılımıyla oluşturulur. Öğrencilerin çalışacakları grupları seçmeden önce bütün grupların görev yönergelerinin oluşturulmasına katkıda bulunmaları onların tüm grupların görevlerini tam olarak kavramalarını sağlayacaktır. Bu durumun onların ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir grup seçmelerinde etkili olacağı düşünülmektedir.

Yönergeler oluşturulurken taslak yönergede var olan maddeler ya da benzer maddeler öğrenciler tarafından söylendiğinde öğretmen söylenen maddeleri öğrencilerin fikirleriymiş

gibi hazırlanan yönergeler eklemiştir. Bunun yanısıra taslak yönergelerde yer almayan fakat öğrencilerden gelen ve öğretmenin uygun gördüğü fikirler de yönergeler eklenmiştir. Öğrencilerden uygun olmayan fikirler geldiğinde ise öğretmen yönlendirici ve ikna edici bir görev üstlenmiştir. Öğretmenin zaman zaman sesli düşünmesi, çelişkili durumlar yaratması, suni problemler üretmesi ile öğrencilerin çok yönlü ve yaratıcı düşünme, sorgulama, fikir yürütme becerileri geliştirilmeye çalışılmıştır. Öğretmen yönergeler son şeklini vererek yönergeleri sınıf panosuna asmış, yönergeler turnuva süresince panoda asılı kalmıştır.

Organizasyon ödevleri verilirken yönergelerin öğretmen tarafından hazır verilmesi öğrencinin düşünerek ya da önceki tecrübelerine dayanarak yorum yapabilmesini engelleyebilmektedir. Öğrenciler sorgulamadan adeta robot gibi yönerge maddelerini yerine getirmeye çalışmakta, bu durumda öğrenci gereksiz olduğunu düşündüğü maddelerin ya da kendi tecrübelerine, düşüncelerine göre eklenmesini istediği maddelerin gerekliliğini ya da gereksizliğini tartışmamakta sadece not için ödevi yapar duruma gelmektedir. Yönerge verilmediği, ödevin öğretmen tarafından sözlü olarak verildiği durumlarda ise özellikle uzun süreli proje gibi çalışmalarda öğrencinin ne yapacağına yönelik anlatılan şeylerin havada kalmasına neden olabilmekte. Bu nedenle yönergenin öğrencilerle birlikte yapılması öğrencilerin birçok beceriyi kazanması ya da geliştirmesinin yanında böyle bir problemi de ortadan kaldıracığı düşünülmektedir.

4. Öğrenci Öğretmen İşbirliği İle Dereceli Puanlama Anahtarlarının Oluşturulması

Yönergelerde olduğu gibi dereceli puanlama anahtarları da öğrenci, öğretmen katılımı, yönlendirilmiş buluş yöntemleri ile öğrencilerle birlikte hazırlanır. Yönergeleri hazırlama sürecine göre dereceli puanlama anahtarlarının hazırlanma sürecinde öğretmenin yönlendirmesi daha fazla olabilecektir.

5. Gruplar Arası Bağımlılığı Sağlama

Organizasyon ödevi için kullanılan bu çalışmadaki tekniğin en temel özelliklerinden biri gruplar arası bağımlılıktır. Organizasyon ödevinin gerçekleştirilebilmesi için grupların diğer gruplara karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmeleri gerekir. Bu çalışma kapsamındaki gruplar arası bağımlılık, grupların diğer gruplara karşı yerine getirmesi gereken görev ve sorumlulukların yönergeler ve dereceli puanlama anahtarlarına eklenmesiyle sağlanmaya çalışılmıştır. Gruplar arası bağımlılığın sağlanmasında, bu maddelerin yönergelerde ve dereceli puanlama anahtarlarında yer alması kadar bu durumun öğrencilere

hissettirilmesinin de önemli olduğu düşünülürdüğü, grupların diğer gruplara karşı yerine getirmesi gereken görev ve sorumlulukların önemi senaryoda yer alan sunumlar, hazırlık soruları ve etkinliklerle öğrencilere hissettirmeye çalışılması hedeflenmiştir. Gruplardan birinin görevini yerine getirmediği takdirde diğer tüm grupların yapacağı işlerin aksayacaktır. Bu nedenle turnuva sürecinin verimli geçmeyeceği ve gruplardan birinin işini eksik yapması durumunda diğer grupların bundan nasıl etkileneceği yönergelerdeki maddeler üzerinden örneklerle ifade edilerek gruplar arası işbirliğinin gerekliliği vurgulanır.

Öğrencilerin dört grubun görev yönergelerinin hazırlanmasına katkı sağlamaları onların diğer gruplara karşı yerine getirilmesi gereken görev sorumlulukların önemini anlamalarını sağlayan bir etken olarak görülmektedir.

6. Grupların Oluşturulması

Yönergelerin öğrencilerle birlikte oluşturulması onların bütün grupların görev ve sorumluluklarını kavramalarını sağlamaları amaçlanmaktadır, böylelikle de çalışacakları grubu seçerken ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bilinçli bir seçim yapmalarına yönelik öngörü oluşturulur.

Grupların oluşturulmasında her gruptaki öğrenci sayısının standart olmasına önem verilmezken, öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda çalışmak istedikleri grupları seçmelerine olanak tanınır. Öğrencilerin görev alacakları grupları seçmeleri sırasında öğretmen de rehberlik yaparak öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda grup seçimi yapmaları sağlanır.

7. Değerlendirme Toplantıları

Gruplar oluşturulduktan sonra gruplara hazırlıklarını yapmaları için süre verilir, haftada bir kez değerlendirme toplantısı yapılarak yapılan çalışmalar sınıf ortamında gözden geçirilir. Bu esnada gruplar birbirleriyle fikir alışverişinde bulunabilirler, diğer grupların karşılaştıkları problemlere hep birlikte çözüm üretmeye çalışırlar. Böylece gruplar arasındaki işbirliği ve iletişim güçlendirilir. Öğretmen, öğrencilerin akıl yürütmesi, yorum yapması, çözüm üretmesi konusunda onları yönlendirici ve teşvik edici bir rol üstlenir, bütün grupların ve öğretmenin hep birlikte bir ürün ortaya koymak için uğraş verdiği bir ortam oluşturulmaya çalışılır.

8. Değerlendirme

Okul içi topaç çevirme turnuvası konulu organizasyon ödevinin uygulama aşamasında öğretmen rehber ve gözlemci konumunda görev alır. Turnuva ile ilgili notlar alarak her grubu kendi dereceli puanlama anahtarına göre değerlendirir.

ORGANİZASYON GÖREVİ SENARYOSU ÖRNEĞİ

Hazırlık:

- Geçmiş yıllarda düzenlenen spor organizasyonlarına yönelik yapılan ön hazırlıkları içeren fotoğraf, internet haberleri vb. görüntüler sınıf ortamında tahtaya yansıtılarak öğrencilerin dikkatlerini çekme.

Etkinlik:

En son düzenlenen Tokyo 2020, Olimpiyatları, Katar 2022 Dünya Kupası için ne gibi hazırlıklar yapılmış olabilir? Sorusu sorularak öğrencilere beyin fırtınası yaptırıldı.

- Öğrencilerin beyin fırtınası yaparken verdiği cevaplar tahtaya yazıldı.
- Öğrencilere tahtaya yazılan çalışmaların hangilerinin organizasyondan önce, hangilerinin organizasyon esnasında, hangilerinin organizasyondan sonra yapılmış olabileceği sorularak verilen cevaplar organizasyondan önce, organizasyon esnasında ve organizasyondan sonra başlıkları altında sınıflandırılarak tahtaya yazıldı.
- Öğrencilere okul içerisinde topaç çevirme turnuvası düzenlenmek istseydiniz ne gibi hazırlıklar yapmanız gerekirdi? Sorusu sorularak beyin fırtınası yaptırıldı.
- Öğrencilere düzenleyeceğiniz turnuvanın broşürü nasıl olurdu? Sorusu sorularak beyin fırtınası yaptırıldı. Bilgisayar laboratuvarında publisher programı kullanılarak öğrencilere nasıl broşür hazırlayacakları öğretildi. Broşürün içeriğine yönelik yönerge verilerek turnuvanın broşürü de öğrencilere hazırlatıldı.
- Öğrencilere okul içerisinde topaç çevirme turnuvası düzenleneceği ve bunun için sınıf içerisinde “**Başvuru, Duyuru, Müsabaka ve Ödül**” grubu olarak dört grup oluşturulacağı açıklandı.
- Öğrencilere “Sırasıyla duyuru, başvuru, müsabaka ve ödül grubunda görev alsaydınız ne gibi işler yapmanız gerekirdi?” sorusu sorularak yönlendirilmiş buluş yöntemi ile yönergeler öğrencilerle birlikte hazırlandı.

- Öğrencilere topaç çevirme turnuvası sonunda grupları ayrı ayrı değerlendirmek istediğimizde duyuru, başvuru, müsabaka ve ödül gruplarının hangi işleri yapıp yapmadıklarını kontrol ederek değerlendirirdiniz? Sorusu sorularak yönlendirilmiş buluş yöntemi ile öğrencilerin dereceli puanlama anahtarındaki değerlendirme kriterleri öğretmen ve öğretmen işbirliği ile hazırlandı. Bütün grupların yönergeleri ve değerlendirme ölçütleri tanıtıldıktan sonra öğrenciler ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirilerek gruplar oluşturuldu.
- Öğrencilere yönergelere göre hazırlıklarını tamamlamaları için dört hafta süreleri olduğu her hafta değerlendirme toplantısı yapılacağı ifade edildi. Değerlendirme toplantılarında grupların yaptıkları hazırlıklar, karşılaştığı problemlerin tartışılacağı turnuvayı kaliteli bir şekilde gerçekleştirebilmek için bütün grupların diğer grupların problemlerine çözüm bulabileceği ve fikir üretebileceği ifade edildi. Her hafta grupların yaptıkları çalışmalar sınıf ortamında tartışılarak tüm grupların ve öğretmenin katılımı ile yapılan çalışmalar değerlendirildi. Bu süreçte öğretmen rehber konumunda olmasına rağmen zaman zaman öğrenciymiş gibi fikirlerini söyledi.
- Turnuva sonunda her grup kendi dereceli puanlama anahtarına göre değerlendirildi.

1. Grup Yönergesi ve Dereceli Puanlama Anahtarı

DUYURU GRUBU YÖNERGESİ
Duyuru grubu olarak ilgi ve yeteneklerinize göre grup içi görev dağılımını yapınız.
Grubunuzun çalışmaları için gerekli olan malzemeleri tespit ve temin ediniz.
Broşür hazırlama yönergesine göre broşür hazırlayınız.
Turnuva broşürünü sınıf ve okul panoları, okul gazetesi, okul web sitesi vb. yerlerde yayımlayınız.
Turnuvaya başvuru şartlarını başvuru grubundan imza ile teslim alarak duyurunuz.
Sporcu listelerini başvuru grubundan imza ile teslim alarak duyurunuz.
Müsabaka takvimini müsabaka grubundan imza ile teslim alarak duyurunuz.
Müsabaka sonuçlarını müsabaka grubundan imza ile teslim alarak duyurunuz.
Dereceye giren sporcuları, turnuvada verilecek ödülleri ödül grubundan imza ile teslim alarak duyurunuz.
Diğer gruplarla işbirliği ve dayanışma içerisinde olunuz.
Hazırlanan ilanları Türkçe dilbilgisi kurallarına uygun ve anlaşılır olarak hazırlayınız.
Diğer gruplara karşı görev ve sorumluluklarınızı zamanında ve tam olarak yerine getiriniz.

DUYURU GRUBU DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI	Evet (5 puan)	Kısmen (3 puan)	Hayır (1puan)
Broşürler okul panosu, sınıf panoları vb. yerlere asılarak turnuva etkili bir şekilde duyurulmuştur.			
Turnuvaya başvuru şartları zamanında ve etkili bir şekilde duyurulmuştur.			
Turnuvaya katılacak olan sporcu listeleri zamanında duyurulmuştur.			
Müsabaka takvimi zamanında duyurulmuştur.			
Müsabaka sonuçları etkili bir şekilde duyurulmuştur.			
Dereceye giren sporcular etkili bir şekilde duyurulmuştur.			
Duyuru amaçlı hazırlanan ilanlarda Türkçe etkili bir şekilde kullanılmıştır.			
Diğer gruplara karşı görev ve sorumluluklar zamanında ve tam olarak yerine getirilmiştir.			
En yüksek puan =40 En düşük puan = 8			
TOPLAM PUAN (T)			
(T) Öğrencinin aldığı toplam puanı ifade etmektedir. (S) Öğrencinin aldığı toplam puanın 100 üzerinden karşılığını ifade etmektedir. En yüksek puan 40'ın karşılığı 100 ise Öğrencinin aldığı toplam puan (T) in karşılığı (S) orantısından $(S)=\frac{(T) \times 100}{40}$ En yüksek puan (40)			

2. Grup Yönergesi ve Dereceli Puanlama Anahtarı

BAŞVURU GRUBU YÖNERGESİ
Başvuru grubu olarak ilgi ve yeteneklerinize göre grup içi görev dağılımı yapınız.
Grubunuzun çalışmaları için gerekli olan malzemeleri tespit ve temin ediniz.
Başvuruların yapılacağı tarihi belirleyerek duyuru grubuna teslim ediniz.
Başvuruları yazacağınız formları hazırlayınız.
Turnuvaya katılmak isteyen sporcuların başvurularını alarak kayıtlarını tutunuz.
Başvuruları kız ve erkek sporcular olarak kategorilere ayırınız.
Turnuvaya katılacak sporcuların isimlerini müsabaka ve duyuru grubuna imza ile teslim ediniz.
Hazırladığınız formları Türkçe dilbilgisi kurallarına uygun ve anlaşılır olarak hazırlayınız.
Diğer gruplara karşı görev ve sorumluluklarınızı zamanında ve tam olarak yerine getiriniz.

BAŞVURU GRUBU DERECELİ PUANLAMA	Evet	Kısmen	Hayır
--	------	--------	-------

ANAHTARI	(5 puan)	(3 puan)	(1puan)
Başvuru şartları zamanında hazırlanmıştır.			
Başvuru şartları duyuru grubuna zamanında teslim edilmiştir.			
Müsabakaya katılacak sporcuların kayıtları tutulmuştur.			
Bayan ve erkek kategorileri oluşturulmuştur.			
Turnuvaya katılan sporcuların listesi müsabaka grubuna zamanında teslim edilmiştir.			
Turnuvaya katılan sporcuların listesi duyuru grubuna zamanında teslim edilmiştir.			
Hazırlanan yazılı metinler anlaşılır ve Türkçe yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.			
Diğer gruplara karşı görev ve sorumluluklar zamanında ve tam olarak yerine getirilmiştir.			
En yüksek puan = 40 En düşük puan = 8			
TOPLAM PUAN (T)			
(T) Öğrencinin aldığı toplam puanı ifade etmektedir. (S) Öğrencinin aldığı toplam puanın 100 üzerinden karşılığını ifade etmektedir. En yüksek puan 40'ın karşılığı 100 ise Öğrencinin aldığı toplam puan (T) in karşılığı (S) oranısından $(S)=\frac{(T)}{40} \times 100$ En yüksek puan (40)			

3. Grup Yönergesi ve Dereceli Puanlama Anahtarı

MÜSABAKA GRUBU YÖNERGESİ
Müsabaka grubu olarak ilgi ve yeteneklerinize göre grup içi görev dağılımı yapınız.
Grubunuzun çalışmaları için gerekli olan malzemeleri tespit ve temin ediniz.
Başvuru grubundan teslim aldığımız sporcu listesine ve kategorilere göre müsabaka takvimini oluşturunuz.
Müsabakada görev alacak hakemleri belirleyiniz.
Hakemlerin görev dağılımlarını yapınız.
Müsabaka kurallarını belirleyiniz.
Güvenlik önlemlerini alınız.
Müsabaka sonuçlarını kaydediniz.
Müsabaka sonuçlarını imza karşılığında duyuru grubuna teslim ediniz.
Dereceye giren sporcuların listesini imza karşılığında ödül grubuna teslim ediniz.
Dereceye giren sporcuların listelerini imza karşılığında duyuru grubuna teslim ediniz.
Diğer gruplara karşı görev ve sorumluluklarınızı zamanında ve tam olarak yerine getiriniz.

MÜSABAKA GRUBU DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI	Evet (5 puan)	Kısmen (3 puan)	Hayır (1 puan)
Müsabaka kuralları uygulanabilir şekilde hazırlanmıştır.			
Hakemlerin görev dağılımı yapılmıştır.			
Müsabaka takvimi uygulanabilir şekilde hazırlanmıştır.			
Güvenlik önlemleri alınmıştır.			
Turnuva boyunca müsabaka sonuçları düzenli olarak kaydedilmiştir.			
Müsabaka sonuçları duyuru grubuna zamanında teslim edilmiştir.			
Turnuva sonunda dereceye giren sporcuların listesi zamanında ödül grubuna teslim edilmiştir.			
Diğer gruplara karşı görev ve sorumluluklar zamanında ve tam olarak yerine getirilmiştir.			
En yüksek puan = 40 En düşük puan = 8			
TOPLAM PUAN (T)			
(T) Öğrencinin aldığı toplam puanı ifade etmektedir. (S) Öğrencinin aldığı toplam puanın 100 üzerinden karşılığını ifade etmektedir. En yüksek puan 40'ın karşılığı 100 ise Öğrencinin aldığı toplam puan (T) ın karşılığı (S) orantısından $(S)=\frac{(T) \times 100}{40}$ En yüksek puan (40)			

4. Grup Yönergesi ve Dereceli Puanlama Anahtarı

ÖDÜL GRUBU YÖNERGESİ
Ödül grubu olarak ilgi ve yeteneklerinize göre grup içi görev dağılımı yapınız.
Grubunuzun çalışmaları için gerekli olan malzemeleri tespit ve temin ediniz.
Dereceye girecek sporculara verilecek ödülleri temin ediniz.
Ödülleri kimlerin vereceğini belirleyiniz.
Ödül töreni metnini hazırlayınız.
Ödül töreninin yapılacağı alanı düzenleyiniz.
Ödül törenini gerçekleştiriniz.
Dereceye giren sporcuların listelerini müsabaka grubundan imza ile teslim alınız.
Ödül alan sporcuların isimlerini imza ile duyuru grubuna teslim ediniz.
Diğer gruplara karşı görev ve sorumluluklarınızı zamanında ve tam olarak yerine getiriniz.

ÖDÜL GRUBU DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI	Evet (5 puan)	Kısmen (3 puan)	Hayır (1 puan)
Turnuva sonunda dereceye girecek sporculara verilecek ödüller temin edilmiştir.			
Ödül töreni metni hazırlanmıştır.			
Dereceye giren sporcuların listesi ve aldıkları ödüller duyuru grubuna zamanında teslim edilmiştir.			
Dereceye giren sporcuların listesi müsabaka grubundan zamanında teslim alınmıştır.			
Ödülleri kimlerin vereceği belirlenmiştir.			
Ödül töreninin yapılacağı alan hazırlanmıştır.			
Ödül töreni gerçekleştirilmiştir.			
Diğer gruplara karlı görev ve sorumluluklar zamanında ve tam olarak yerine getirilmiştir.			
En yüksek puan = 40 En düşük puan = 8			
TOPLAM PUAN (T)			
(T) Öğrencinin aldığı toplam puanı ifade etmektedir. (S) Öğrencinin aldığı toplam puanın 100 üzerinden karşılığını ifade etmektedir. En yüksek puan 40'ın karşılığı 100 ise Öğrencinin aldığı toplam puan (T) in karşılığı (S) orantısından $(S)=\frac{(T) \times 100}{40}$ En yüksek puan (40)			

TARTIŞMA

Dereceli puanlama anahtarları, görev yönergeleri öğrencilerle birlikte hazırlanmalı. Böylece öğrenciler sürece dahil edilerek onların organizasyon görevini sahiplenmeleri ve motivasyonları sağlanmak hedeflenmiştir.

Bütün gurupların aynı çalışmayı yaptığı organizasyon görevinde, guruplar arasında rekabet yoğunluğu yaşanabilir. Bu çalışma kapsamındaki uygulamada ise gurupların rekabet yoğunluğundan uzaklaşıp işbirliği içerisinde çalışmaları hedeflenmiştir. Bütün gurupların farklı çalışma yaptığı görevlerde guruplar arası etkileşim olmamakta ve guruplar diğerlerinin ne yaptığı ile ilgilenmemektedirler. Bütün gurupların birbiriyle koordineli olarak çalışıp tek bir ürün ortaya koyacağı bu çalışmada guruplar arası etkileşim söz konusudur.

Öğrencilerin bir spor organizasyonu gerçekleştirebilmek için geçilen aşamaları bizzat yaşayarak öğrenmeleri hedeftir.

Günümüz dünyası bireylere gerek iş gerek eğitim hayatında yoğun bir rekabet ortamı sunmaktadır. Bu durum birbirine tahammül edemeyen, ortak hedefe kilitlenemeyen bireylerin yetişmesine neden olmakta. Gruplar arası bağımlılığın, etkileşimin ve grupların birbirlerine karşı yerine getirmesi gereken görev ve sorumluluklarının olduğu imece modeli kapsamındaki organizasyonlarla gruplar arası işbirliğini, koordinasyonu öğrenen bireyler sosyal ve çalışma hayatına okul sıralarında hazırlanmış olacaktır.

Öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda çalışmak istedikleri grubu seçmeleri onların kendi ilgi ve yeteneklerini keşfetme şansı bulmalarını sağlayacaktır.

Yönergelerin öğrencilerle birlikte hazırlanması onları ezbercilikten uzaklaştırarak eleştirel ve yaratıcı düşünme, iletişim kurma, problem çözme, karar verme becerilerini geliştirebilecektir.

Grup içi görev dağılımının öğrencilere bırakılması onların karar ve risk alma becerilerini geliştirecektir.

Öğrencilerin hangi grupta görev alacaklarını bilmeden bütün gruplarda görevliymiş gibi dört grubun da görev yönergelerinin hazırlanmasına katkı sağlayarak diğer gruplara karşı yerine getirilmesi gereken görev sorumlulukların önemini anlamaları kendisini başkasının yerine koyma becerisi kazanmalarını sağlayacaktır. Bu açıdan imece modelinin kazanımları önemlidir.

Senaryolar yapılandırmacı yaklaşımın önemli unsurlarındandır. Müfredat programlarında, öğretmen kılavuz kitaplarında, öğretim yöntemleri ile ilgili eğitimlerde “organizasyon görevi senaryosu” başlıkları açılarak öğretmenler yönlendirilmelidir.

Bu program okulların sosyo-kültürel, sosyo-ekonomik yapısı, okul iklimi göz önünde bulundurularak okuldan okula farklılaşabilir.

Okullarda uygulanabilecek İmece programı için önerilen organizasyonlar.

Siir okuma yarışması,

Resim sergisi/yarışması

Müzik dinletisi/yarışması

Bilgi yarışması

Spor branşları/geleneksel oyunlara yönelik turnuvalar

Güzel ses yarışması

Yemek yarışması
El becerisine yönelik yarışmalar
En güzel yemek yapan anne yarışması
Halk oyunları yarışması
Belgesel yarışması
Öykü yarışması vb. olabilir.

Bu program orta okullarda 7. Sınıflara, liselerde 10. Sınıf öğrencilerine yaptırılabilir yani organizasyonu yapan sınıflar 7 ve 10. Sınıflar olacaktır. Okul idaresi her sınıfa bir organizasyon yaptırmakla sorumlu olabilir. Organizasyon konuları okul türü, iklimi, misyonu, kültürü doğrultusunda okul idaresi-öğretmen işbirliği ile belirlenebilir. Organizasyonlar hazırlık ve gerçekleştirme süreci bir yılı, dönemi, ayı, haftayı kapsayabilir. Bu program için ayrı bir ders saatine gerek olmadan sınıfların dersine giren öğretmenler ister kendi dersleri doğrultusunda isterlerse de farklı bir alanda organizasyonlar yapabileceklerdir. Okul idareleri organizasyonların gerçekleştirilmesi için okul içi düzenlemeleri yapabilirler.

KAYNAKLAR

- Açıkgöz, K. Ü. (1992) İşbirlikli Öğrenme: Kuram, Araştırma, Uygulama. Malatya: Uğurel Matbaası.
- Demirhan G. (2008). İlköğretim Beden Eğitimi Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Kılavuz Kitabı. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü. s.70.
- Demirel, Ö. (2002) Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme. Pegem-A Yayıncılık, (4. Baskı). Ankara.
- Deutch M.(1949). A. Theory of Cooperation and Competition. Human Relations, 2, 129-152.
- Gömlüksiz, M. (1997) Kubaşık Öğrenme. Adana: Baki Kitabevi.
- Bilgin, İ., & Gelici, Ö. (2011). İşbirlikli öğrenme tekniklerinin tanıtımı ve öğrenci görüşlerinin incelenmesi. Adıyaman University Journal of Educational Sciences, 1(1), 40-70.

- İflazoğlu, A. (2003) Çoklu Zeka Destekli Kubaşık Öğrenme Yönteminin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersindeki Akademik Başarı ve Tutumlarına Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Çukurova Üniversitesi. Eğitim Bilimler Enstitüsü.
- Johnson DW. Johnson RT. ve Holubec EJ. (1994). The New Circles Of Learning. Alexandria VA: ASCD
- Karaoğlu, İ. B. (1999). Geleneksel Öğretim Yöntemleri İle İşbirlikli Öğrenmenin Öğrenci Başarısı, Hatırda Tutma ve Sınıf Yönetimi Üzerindeki Etkileri. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Saban, A. (2002) Öğrenme Öğretme Süreci. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Slavin, R. E. (1995). Cooperative Learning (2.Th Edit.) Allyn ve Bacon, Boston
- Sümbül, A. M. (1995) İşbirliğine Dayalı Öğretim Yönteminde Kullanılan Değerlendirme Biçiminin Öğrencilerin Erişi ve Tutumlarına Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şimşek, Ali. (1994) Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Kongresi, Kuram-Araştırma-Uygulama Bildiriler 2: Bilgisayar Destekli İşbirlikli Öğrenmede Öğrenci Denetiminin Akademik Başarı, Güven ve Tutumlar Üzerindeki Etkisi. Adana: Çukurova Üniversitesi.
- Özdemir, S. (2011). İşbirlikli öğrenme yönteminin Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde kullanılması. Marife, 11(3), 145-162.